

LIBERTATILE NU TREBUIE SUPRIMATE – Interviu cu avocatul Andrei Dumitrescu, partener ZRVP: „Constatam o dezamagire generalizata fata de modul in care statul a stiut sa mentina justul echilibru intre 'regula si libertate'. Cred ca spiritul civic trebuie incurajat, actele administrative ale autoritatilor sa poata fi cenzurate pe cale judecatoreasca, ori de cate ori depasesc legea... O greseala nejustificabila a autoritatilor a fost ingreunarea accesului la educatie al copiilor”

Scris de Elena DUMITRACHE | Data: 14.03.2022 15:40

Lumea Justitiei a realizat un interviu cu avocatul Andrei Dumitrescu (foto), partener al societatii civile de avocati Zamfirescu Racoti Vasile & Partners si initiator al concursului de eseuri "Restrangerea libertatilor individuale in context pandemic", organizat in perioada noiembrie 2021-ianuarie 2022, in parteneriat cu Dilema Veche si Juridice.ro.

Un interviu din care veti descoperi cum a fost aleasa tema pentru concursul de eseuri, care au fost criteriile de desemnare a castigatorilor, dar si care au fost provocarile generate de acest concurs.

Redam in continuare interviul realizat cu avocatul Andrei Dumitrescu:

La finalul lunii ianuarie 2022 s-a incheiat concursul de eseuri "Restrangerea libertatilor individuale in context pandemic". Sunteti avocatul care a initiat acest concurs si as dori sa aflam de la dvs ce v-a determinat sa alegeti aceasta tema?

Trebuie spus ca am avut intr-adevar initiativa organizarii unui concurs de eseuri, dar pentru alegerea subiectului si pregatirea acestui eveniment am beneficiat de ideile si sprijinul dlor. avocati Calin-Andrei Zamfirescu – Partener fondator ZRVP si Cosmin Cristian Vasile – Managing Partner ZRVP. Pentru ca, de foarte multe ori, secretul succesului sta in detalii, experienta si implicarea lor a asigurat si succesul acestui concurs, cu o participare mult peste asteptarile noastre.

Revenind insa la intrebarea Dvs., cred ca, daca ne gandim la viata noastra din ultimii doi ani, tema era subinteleasa si necesara. Dorind sa ascultam vocile oamenilor cu formatie juridica din aceasta tara, am fixat tema pornind de la urmatoarea idee: intre nevoia de a fi protejati de un rau si imperativul respectarii drepturilor si libertatilor noastre sta priceperea cu care un stat democratic stie sa ne ocroteasca, pastrand un just echilibru. Lucrarile primite au dat multiple valente acestei teme.

De ce considerati ca se impunea efectuarea unei analize a unor specialisti in Drept pe tema "restrangerii libertatilor individuale in context pandemic"?

Pentru ca Dreptul intr-o societate democratica presupune deopotriva etica, umanism si lege, am apreciat ca formarea in domeniul juridic este optima pentru exprimarea un punct de vedere echilibrat si pertinent cu privire la tema aleasa. Lucrarile primite ne-au confirmat ca nu ne-am inselat.

Care a fost elementul definitoriu pentru desemnarea castigatorului concursului in persoana dnei Itu Maria-Alexandra de la Universitatea Alexandru Ioan Cuza – Iasi?

Dat fiind ca lucrarile castigatoare au trecut prin scrutinul unui juriu format din specialisti in domeniul juridic, academic si jurnalistic, un raspuns la obiect cred ca v-ar putea oferi juratii. Daca ar fi insa sa fac o supozitie, v-as spune ca din punctul meu de vedere eseul castigator a avut doza optima de vehementa, compasiune si profunzime in tratarea temei propuse.

Care a fost provocarea cea mai mare din cadrul concursului de eseuri? Evidentierea unor posibile abuzuri ale Statului in perioada pandemica, ori solutionarea acestora prin cai legale?

Evidentierea posibilelor abuzuri ale statului s-ar fi dovedit o finalitate prea facila, la indemana oricarui jurist care urmareste practica recenta a Curtii Constitutionale a Romaniei. La polul opus, solutionarea unor atari abuzuri pe cale legala ar fi presupus insa un exercitiu prea ambitios pentru limitele si scopul unui atare concurs.

Provocarea cea mai mare a fost sa constatam o dezamagire generalizata fata de modul in care statul a stiut sa mentina justul echilibru intre „regula si libertate”.

Indiferent de tonul ales si de argumentele – juridice, sociologice, etice sau filozofice – folosite, opiniile consonante ale concurentilor au reclamat o nevoie de echilibru, transparenta si maturitate civica in luarea deciziilor care privesc binele comun, atribute pe care, de cele mai multe ori, statul nu le-a manifestat, cauzand deopotriva confuzie, neincredere si dezamagire in randul cetatenilor sai.

Si pentru ca vorbim de spete, va rugam sa ne spuneti daca v-ati confruntat cu situatii in exercitarea profesiei in perioada pandemiei in care ati constatat incalcari ale libertatilor individuale? Ati avut astfel de spete? Daca da, va rugam sa ne detaliati, in limitele posibile, ce au vizat acestea si care a fost finalitatea lor.

Am sa ma refer la un exemplu pe care l-am pastrat multa vreme minte, dat fiind ca trec aproape zilnic pragul unei instante de judecata. Ma refer la momentul in care, prin hotarare de guvern, s-a conditionat – cu anumite exceptii – accesul in institutiile publice de existenta certificatului verde. Imi aduc aminte de luarea de pozitie pe care a avut-o Consiliul Superior al Magistraturii in aceasta privinta, cand a decis sa nu puna in aplicare hotararea de guvern privind accesul cetatenilor nevaccinati in institutiile publice. CSM a aratat ca interdictia nu se poate aplica instantelor de judecata si parchetelor deoarece restrangerea unor drepturi sau a unor libertati se poate face doar prin lege, iar legea pentru prevenirea si combaterea pandemiei de Covid 19 nu contine dispozitii care sa restranga exercitiul dreptului fundamental privind accesul la justitie.

Instantele au pronuntat in aceasta perioada mai multe hotarari prin care au fost anulate Hotarari de Guvern care au vizat fie impunerea unor obligatii fata de cetateni, fie restrangerea unor drepturi. Cu toate acestea, autoritatile au refuzat sa le puna in aplicare, ignorandu-le chiar, pe motiv ca sunt situatii punctuale. Cum ar trebui, in opinia dvs, sanctionat acest comportament institutional? Isi gaseste loc un proces colectiv indreptat impotriva Guvernului pentru refuzul de punere in aplicare a unor hotarari judecatoresti definitive?

Fara a ma referi la o situatie caracterizata, este evident ca refuzul punerii in aplicare a hotararilor judecatoresti este sanctionat de lege sub aspect administrativ, civil si, bineinteles, penal. Nuantele pe care le poate imbraca raspunderea juridica a celor chemati sa respecte hotararile instantelor de judecata nu pot fi insa cuprinse in cele cateva idei pe care le permite interviul de fata. Fara a fi un promotor al actiunilor colective, cred insa ca spiritul civic trebuie incurajat atat la nivel individual, cat si la nivelul societatii civile, astfel incat actele administrative ale autoritatilor publice sa poata fi cenzurate pe cale judecatoreasca, ori de cate ori depasesc legea in executarea careia au fost emise.

Care este, in opinia dvs, cel mai flagrant derapaj al autoritatilor in ce priveste masurile restrictive adoptate in perioada pandemiei?

Ca parinte, cred ca o greseala nejustificabila a autoritatilor a fost ingreunarea accesului la educatie al copiilor in primul an de pandemie. Data fiind nu doar experienta personala, ci si cea a atator parinti cu care am avut ocazia sa discut pe acest subiect, cred ca „scoala on-line” a devenit in multe situatii sinonima cu refuzarea accesului la educatie, daca ne gandim la ce presupune scoala asa cum o stim. Orele de curs de multe ori nu se tineau, unii profesori alegand sa puna filme sau documentare in timpul dedicat clasei. Actul formarii, specific prezentei si implicarii nemijlocite a unui dascal, si-a pierdut din substanta, sensibilitatea propriilor copii privati de prezenta prietenilor si a colegilor, de interactiunea fireasca de care are nevoie orice fiinta umana indiferent de varsta, a avut mult de suferit. Poate astfel se si explica optiunea statului ca, pentru actualul an scolar, sa revina hotarator asupra acestei decizii si, in ciuda regulilor fluctuante de peste an, sa aduca si sa tina copiii la scoala.

Pe de alta parte, care considerati ca a fost masura absolut necesara, logica si justificata (desi restrictiva) in aceasta perioada pandemica?

Cu toate inconvenientele pe care le presupune, cred ca purtarea corecta a mastii de protectie in spatiile inchise, recomandata univoc de majoritatea medicilor, a reprezentat un rau necesar, pentru ratiuni similare celei pentru care medicii insisi o poarta de cand lumea in salile de operatie: masca opreste eficient raspandirea virusilor si a bacteriilor.

Si in final, pentru ca in concursul organizat de Zamfirescu Racoti Vasile & Partners s-a manifestat un interes crescut pentru tema ”Restrangerea libertatilor individuale in context pandemic”, intentionati sa continuati, sub o forma sau alta, tratarea acestui subiect? Va intreb acest lucru intrucat, chiar daca se

anunta finalul pandemiei, efectele acesteia se vor resimti inca in instante, cat si pe strazi.

Raspunsul pozitiv primit la exercitiul de responsabilitate civica pe care l-am promovat ne motiveaza sa sprijinim in continuare exprimarea opiniilor avizate, intr-un cadru similar. Nu stiu sa va spun care vor fi temele viitoare, dar va pot asigura ca vor fi teme de actualitate, care sa chibzuiasca nepartinitor asupra lumii in care traim si, prin aceasta, sa o faca – poate – mai buna.